

Marcel Slávik (predseda ZDS)

Od: Marcel Slávik (predseda ZDS) <slavik@samospravaydomov.org>
Odoslané: štvrtok, 30. mája 2019 23:47
Komu: 'oszp.dt@minv.sk'
Kópia: 'ineco.bb@gmail.com'; 'ivan.danko@intercable.com';
'Marek.Zosiak@intercable.com'
Predmet: OU-DT-OSZP-2019/000449/Kur-24 (EIA: Prevádzka Kriváň – rozšírenie výrobnoskladovacích a parkovacích kapacít)

Rozklad voči rozhodnutiu Okresného úradu Detva zo zisťovacieho konania č. OU-DT-OSZP-2019/000449/Kur-24

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Detva zo zisťovacieho konania č. OU-DT-OSZP-2019/000449/Kur-24 zo dňa 30.05.2019 sa odvolávame pre jeho nezákonnosť z nasledovných dôvodov:

- 1) **Porušenie práva odvolateľa na informácie o životnom prostredí podľa §3 ods.1 Správneho poriadku v kombinácii s čl.4 ods.2 zákona č. 43/2006 Z.z. tým, že úrad v rozpore so znením vnútroštátneho zákona ako aj v rozpore s Aarhuským dohovorom a smernicami Európskej únie nedoručilo odvolateľovi tieto informácie požadovaným spôsobom.**

Podľa čl.23 ods.1 Správneho poriadku „Účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazeráť do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom.“; podľa Komentára k Správnemu poriadku (Potasch/Hašanová, C.H.BECK, Bratislava 2015, 2.vydanie, str. 130) autori k §23 ods.1 Správneho poriadku okrem iného uvádzajú: „Účastníci konania, ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nielen nazeráť do spisu pred správnym orgánom, ale sú oprávnení robiť si zo spisu výpisy, odpisy ako aj dostať kópiu spisu. ... Vyhodenie kópie môže mať podobu fotokópie, ale nevylučuje sa ani možnosť prekopírovať spisový materiál alebo jeho časť na USB kľúč, CD médium alebo ho inak zaznamenať“. Tento komentár k Správnemu poriadku je posledným aktuálnym komentárom vôbec a preto ho možno považovať za aktuálny výklad zákona a zo znenia zákona ako aj jeho aktuálneho komentára explicitne vyplýva povinnosť správneho orgánu na požiadanie účastníka konania poskytnúť kópiu spisu.

Podľa čl.4 ods.1 a ods.2 Aarhuského dohovoru, ktorý je súčasťou vnútroštátneho práva ako zákon č.43/2006 Z.z. je potrebné zabezpečiť informovanosť verejnosti nasledovne: „Každá Strana zabezpečí, že orgány verejnej moci v rozsahu tohto článku a v rámci vnútroštátnych právnych predpisov sprístupnia verejnosti na základe žiadosti informácie o životnom prostredí; ak sa tak požaduje a vyplýva to z ustanovenia písmena b), aj kópie aktuálnej dokumentácie obsahujúcej alebo pozostávajúcej z týchto informácií: bez toho, aby musel byť preukázaný záujem; v požadovanej forme s výnimkou, ak i) je pre orgány verejnej moci vhodné poskytnúť ich v inej forme, pričom v tomto prípade bude uvedený dôvod, pre ktorý boli poskytnuté v takejto forme, alebo ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme.“

Vyžadovať od účastníka osobnú prítomnosť na správnom orgáne má charakter šikanózneho výkonu štátneho orgánu, ktorý je v rozpore aj so všeobecnými zásadami správneho konania podľa §3 ods.4 Správneho poriadku konať hospodárne a nadmieru nezaťažovať účastníkov konania a najmä je vecným upretím práva dostať kópiu spisu výslovne v zákone uvedenú.

- 2) **Porušenie práva verejnosti (nielen nášho združenia) na informácie o životnom prostredí v rozpore s §§24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. tým, že neboli sprístupnené verejnosti predpísaným spôsobom.**

Podľa článku 45 Ústavy SR „Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.“

Podľa §3 ods.6 Správneho poriadku „Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu

verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti.“ Niet pochyb, že obsah zisťovacieho konania sa týka životného prostredia, o ktorom sa predpokladá, že je predmetom záujmu verejnosti; preto všetky relevantné informácie majú byť sprístupňované už podľa citovaného všeobecného právneho predpisu.

Podľa čl 4 ods.1 písm.b bod ii. zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) „Každá Strana zabezpečí, že orgány verejnej moci v rozsahu tohto článku a v rámci vnútroštátnych právnych predpisov sprístupnia verejnosti na základe žiadosti informácie o životnom prostredí; ak sa tak požaduje a vyplýva to z ustanovenia písmena b), aj kópie aktuálnej dokumentácie obsahujúcej alebo pozostávajúcej z týchto informácií: bez toho, aby musel byť preukázaný záujem; v požadovanej forme s výnimkou, ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme.“ Aarhuský dohovor bol zverejnený v zbierke zákonov ústavou predpísaným spôsobom a preto má silu zákona, ktorý je nadradený ostatným „obyčajným“ vnútroštátnym zákonom vrátane zákona EIA č.24/2006 Z.z.; resp. zákon EIA je potrebné vykladať a aplikovať v súlade s Aarhuským dohovorom.

Podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.“. Podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA aj podklady rozhodnutia a doplňujúca informácia. Uvedený postup nebol dodržaný, čím sa v konečnom dôsledku uprelo verejnosti právo na informácie o životnom prostredí, o tomto zámere a teda sa aj obmedzila možnosť zúčastniť sa na konaní.

Vo vzťahu k bodu a) by takéto zverejnenie podkladov znamenalo oboznámenie odvolateľa s podkladmi a teda by nedošlo ani k porušeniu §23 Správneho poriadku ani §33 ods.2 Správneho poriadku; keďže tak úrad nekonalo, kumuláciou procesných chýb bolo reálne a nenapraviteľne odobratá možnosť verejnosti so zámerom sa oboznámiť.

Argument, že najširšia verejnosť (nielen naše združenie) mohla získať predpísané informácie na ministerstve neobstojí, lebo táto najširšia verejnosť nemusela byť účastníkom konania a teda nebola ani oboznámená a poučená o procesných prostriedkoch v správnom konaní.

Úrad tak koná v zjavnom rozpore s povinnosťou zabezpečenia informovanosti verejnosti nielen v rozpore s vnútroštátnym právom, v rozpore s predpísaným procesným postupom ale aj v rozpore so smernicami EIA (2014/52/EÚ, 2011/92/EÚ), ktoré sú záväzné čo do cieľov. Úrad aplikovalo zákon EIA spôsobom, že nezabezpečilo splnenie požiadavok uvedených smerníc; teda v rozpore s eurokonformným výkladom zákona a teda v rozpore s čl.152 ods.4 Ústavy SR v kombinácii s porušením čl.2 ods.2 a čl.7 ods.4 Ústavy SR.

3) Porušenie práva vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia podľa §3 ods.2 Správneho poriadku v kombinácii s §33 ods.2 Správneho poriadku, pričom za týmto účelom je úrad povinné zabezpečiť mu oboznámenie s podkladmi.

Podľa názoru Najvyššieho súdu SR uvedeného v rozsudku 10Sžp/2/2013: „Pokiaľ správny orgán vydá rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby umožnil účastníkovi vyjadriť sa ku všetkým relevantným podkladom, na základe ktorých vo veci rozhodol, ide o procesné pochybenie správneho orgánu a teda o takú vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia (porovnaj napr. rozsudky Najvyššieho súdu SR 6Sžo/55/2010, 5SŽ/24/2008, 4Sžo/10/2011, 3Sžd/72/2009, rozsudky Najvyššieho správneho súdu ČR 7A 112/2002 a 7As 40/2003).

Z preskúmaných rozhodnutí i z administratívneho spisu vyplýva, že okrem už spomínaných stanovísk SOP SR boli podkladom pre rozhodnutie žalovaného i žiadosť poľovníckej organizácie o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy týkajúce sa nežiaduceho správania sa medveďa hnedého v danom území, či lokalite. Je nesporné, že žalobcovi neboli v priebehu konania tieto podklady doručené s tým, aby sa k nim vyjadril. Bolo mu oznámené, že pokiaľ mu podklady a informácie, s ktorými bol oboznámený, nestačia, má v zmysle § 23 Správneho poriadku právo nazrieť osobne do spisu.

Uvedený postup žalovaného bol podľa názoru súdu v rozpore s § 3 ods. 2 v spojení s § 33 ods. 2 Správneho

poriadku, nakoľko žalovaný neumožnil, aby sa žalobca mohol pred vydaním rozhodnutia vyjadriť ku všetkým podkladom, o ktoré správny orgán oprel svoje rozhodnutie, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Žalobca na viac vo svojom vyjadrení k začatému konaniu výslovne žiadal o možnosť oboznámiť sa s uvedenými podkladmi. Súd je toho názoru, že za daných okolností žalovaný mal žiadosť o udelenie výnimky a nepripojené prílohy, ako aj všetky ostatné podklady, na základe ktorých rozhodoval, žalobcovi predložiť na vyjadrenie, či už v elektronickej podobe, alebo dorúčením ich fotokópií (napr. aj za náhradu nákladov s tým spojených). Súd je tej mienky, že právo účastníka vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia nemožno zamieňať s právom nazerať do spisov správneho orgánu a tvrdiť, že pokiaľ má účastník právo nazrieť do spisu, nemôže byť porušené jeho právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, pretože ide o dve samostatné a vzájomne nezastupiteľné oprávnenia, každým z nich sa sleduje iný účel. Naplnenie práva na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia sa môže nepochybne realizovať aj inou formou, ako možnosťou nazrieť do spisu. (...)

Odvolací súd sa stotožňuje i s tvrdením krajského súdu, že povinnosť správneho orgánu uvedenú v §33 Správneho poriadku o tom, že správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, nemožno v nijakom prípade nahrádzať poukazovaním na práva účastníka konania podľa § 23 ods. 1, 4 Správneho poriadku, podľa ktorého účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom. Správny orgán poskytuje kópie spisov za úhradu materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, zadovážením technických nosičov a s ich odoslaním. V tomto smere žalovaný pochybil.“

Úrad postupoval v rozpore s judikovaným ustáleným názorom Najvyššieho súdu SR a teda v rozpore s výkladom zákona podľa §22 zákona o súdoch.

4) Porušenie práva odvolateľa efektívne hájiť a presadzovať svoje záujmy podľa §3 ods.2 Správneho poriadku v kombinácii s čl.6 ods.4 zákona č. 43/2006 Z.z. tým, že úrad v rozpore s §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z. neumožnilo odvolateľovi zúčastniť sa konzultácie, hoci o to výslovne žiadal.

Podľa §63 ods.1 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povoluujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov.“

Podľa Komentára k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, Wolters-Kluwer, Bratislava 2016: „Konzultácie sú dôležitým prvkom procesu posudzovania vplyvov a upravujú ich aj smernice EIA a SEA. Na základe ustanovená smerníc bol do zákona o EIA vnesený samostatný paragraf, upravujúci priebeh konzultácií medzi príslušným orgánom a orgánmi, ktoré sa zúčastňujú na konaní, dotknutými obcami a dotknutou verejnosťou.

Zmyslom konzultácií je podrobnejšie oboznámenie sa subjektov zúčastnených na procesoch EIA s informáciami týkajúcimi sa posudzovaného predmetu činnosti a jeho možných vplyvov na ŽP. Je to priestor na získanie vysvetľujúcich faktorov, doplnkových údajov ako aj priestor na vzájomné spoznanie a výmenu stanovísk. V bezprostrednom konatke dochádza k spresneniu si doterajšieho stavu poznania o posudzovanej navrhovanej činnosti alebo strategickom dokumente.

Dôležité je aby zo strany príslušného orgánu iniciatívne vytvorený priestor na vyjadrenie sa dotknutých orgánov, dotknutých obcí, povolujucho orgánu, rezortného orgánu a dotknutej verejnosti k všetkým informáciám, ktoré poskytol navrhovateľ alebo obstarávateľ.

Konzultácie sa dejú počas celého priebehu posudzovania vplyvov. Zabezpečenie miesta a formy uskutočnenia vzájomných stretnutí – konzultácií je zodpovednosťou príslušného orgánu, ktorý jednotlivým osobám a orgánom zúčastneným na konaní je povinný informácie o mieste, čase a spôsobe vykonania konzultácií oznámiť s dostatočným časovým predstihom.“

Postup úradu pokladáme za zámerný práve v snahe zmať možnosť nášho združenia na osobnom stretnutí spoznať navrhovateľa ako aj predstaviteľov dotknutých orgánov a obcí ako aj na ústnom pojednávaní hľadať v súlade s §3 ods.4 Správneho poriadku zmierne riešenie v tejto konkrétnej veci.

Podľa §29 ods.3 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“

Podľa §47 ods.3 posledná veta Správneho poriadku „V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.“

Vo svojom rozhodnutí úrad uvádza „OU Detva, OSZP pri svojom rozhodovaní prihliadal aj na stanoviská rezortného orgánu, povoľujúceho orgánu, dotknutých orgánov.“ (5.odsek na strane 15); ďalej „OÚ Detva, OSZP sa zaoberal z vecného hľadiska všetkými pripomienkami a návrhmi dotknutej verejnosti - ZDS. Na základe vlastného zváženia a aj na základe doručených doplňujúcich informácií od navrhovateľa, vyhodnotil príslušný orgán vznesené pripomienky nasledovne:

Podmienky vznesené v stanovisku OÚ Detva, OSZP - štátnej vodnej správy, štátnej správy ochrany prírody a krajiny, OU Detva, odboru krízového riadenia, príslušný orgán zapracoval do záväznej časti tohto rozhodnutia. Pripomienky zo stanoviska Združenia domových samospráv - OÚ Detva, OSZP sa stotožňuje s doplňujúcimi informáciami navrhovateľa a pre príslušný orgán sú postačujúce. Združenia domových samospráv má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka konania v povoľovacom konaní k zmene navrhovanej činnosti.“

Správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia priznáva, že pri rozhodovaní neprihliadal na vyjadrenia dotknutej verejnosti ale len na vyjadrenia štátnych orgánov, čím porušil dikciu §29 ods.3 zákona EIA č.24/2006 Z.z. ako aj ustanovenia čl.6 ods.4 zákona č.43/2006 Z.z; tým bola zároveň porušená zásada podľa §3 ods.2 Správneho poriadku.

Správny orgán má povinnosť svoje rozhodnutie zdôvodniť a od tejto povinnosti ho neoslobodzuje ani tá skutočnosť, že navrhovateľ poskytoval potrebnú súčinnosť a vyčerpávajúce odpovede; túto povinnosť si úrad nesplnil. Vetu, že sa stotožňuje s vyjadreniami navrhovateľa a tie pokladá za dostatočné nie je možné akceptovať za dostatočné a v súlade so zákonom, naopak poukazuje na predpojatosť zamestnanca príslušného orgánu tým, že porušil zásadu procesnej rovnosti účastníkov konania podľa §4 ods.2 Správneho poriadku tým, že zjavne nadržoval navrhovateľovi pred dotknutou verejnosťou; čo týmto aj podľa §11 Správneho poriadku namietame.

Úrad má podľa §47 ods.3 Správneho poriadku sám vyhodnotiť pripomienky a vyjadrenia ZDS a toto vyhodnotenie musí uviesť v rozhodnutí.

Zároveň podľa §20a písm.a zákona EIA „Rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní a záverečné stanovisko okrem všeobecných náležitostí rozhodnutia22b) obsahuje odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 13“; rozhodnutie neobsahuje zdôvodnenie prečo boli zapracované pripomienky dotknutých orgánov a prečo neboli zakomponované podmienky z vyjadrenia odvolateľa.

- 5) Podľa §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.: „Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky.“; podľa §27 ods.1 zákona o životnom prostredí: „Každý, kto poškodzovaním životného prostredia alebo iným protiprávnym konaním spôsobil ekologickú ujmu, je povinný obnoviť prirodzené funkcie narušeného ekosystému alebo jeho časti. Ak to nie je možné alebo z vážnych dôvodov účelné, je povinný ekologickú ujmu nahradiť iným spôsobom (náhradné plnenie); ak to nie je možné, je povinný nahradiť túto ujmu v peniazoch. Súbeh týchto náhrad sa nevylučuje. Spôsob výpočtu ekologickej ujmy a ďalšie podrobnosti ustanoví osobitný predpis.“. Podľa §8 zákona o životnom prostredí „Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje a odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných

väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku.“ Podľa §10 zákona o životnom prostredí „*Ekologická ujma je strata alebo oslabenie prirodzených funkcií ekosystémov vznikajúca poškodením ich zložiek alebo narušením vnútorných väzieb a procesov v dôsledku ľudskej činnosti.*“

Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami:

- a) Výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.
- b) Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.
- c) Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatravnovaných ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státím ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravaydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi.

- d) Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

- e) Požadujeme, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.
- f) Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.
- g) Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.
- h) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou

Podmienky uvedené v písmenách r) až z) v tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako preventívne a kompenzačné opatrenia. Žiadame odvolací orgán, aby v odôvodnení uviedol v zmysle §20a písm.a zákona EIA č.24/2006 Z.z. dôvody zapracovania tej-ktorej požiadavky do podmienok vo výrokovej časti rozhodnutia.

- 6) Podľa čl.55 ods.1 Ústavy SR „Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.“; čo je jedna z definícií trvalo udržateľného rozvoja: súčasný ekonomický rast súbežne s rastom sociálnych a ekologických aspektov podnikania. Podľa §6 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.“ Trvalo udržateľný rozvoj podľa čl.1 zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) je „život každého človeka, príslušníka tejto i budúcich generácií, v životnom prostredí, ktoré je primerané pre zachovanie zdravia a dosiahnutie blahobytu.“.

Podľa §1 Stavebného zákona „(1) Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. (2) Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.“ Územné rozhodnutie je zavŕšením procesu územného plánovania, kedy sa vydáva individuálny správny akt, ktorý umiestňuje daný projekt do územia; v zmysle citovaného ustanovenia zákona to musí byť v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Keďže predmetom daného konania je umožnenie ekonomického rastu; musí byť súbežne sprevádzané nielen kompenzáciou a prevenciou (viď časť 2) tohto vyjadrenia) ale aj ekologický rast resp. environmentálny zisk; t.j. vplyvy na životné prostredie musia nielen environmentálnu ujmu kompenzovať,

ale urobiť aj niečo navyše, poskytnúť environmentálnu pridanú hodnotu projektu. Z takýchto opatrení požadujeme realizáciu nasledovných opatrení:

- i) Navrhovateľ vysadí v obce Kriváň 50ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

Upozorňujeme, že v tomto bode nejde o náhradnú výsadbu za vyrúbané dreviny ale o požiadavku nad rámec náhradnej výsadby, ktorou sa naplňa princíp, že ak z územia čerpám zisk, treba sa s územím o tento zisk podeliť.

- j) Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.
- k) Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy) a na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, z ktorých uvádzame charakteristiku najdôležitejších opatrení, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru:
- Všeobecná charakteristika opatrení sa nachádza na str. 45 a 63 adaptačnej stratégie:** v sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolu pôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10 %. V dôsledku zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený. Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v príľahlom povodí.
 - Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:** • Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienenie transparentných výplní otvorov • Podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre • Zabezpečiť a podporovať: aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbované meniacim sa klimatickým podmienkam • Zabezpečiť prispôbovanie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny
 - Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:** Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran
 - Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:** Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody
 - Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:** • Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu. Ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných

povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí

- Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest
- Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradi

Podmienky uvedené v písmenách aa) až cc) tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako opatrenia environmentálneho zisku. Žiadame odvolací orgán, aby v odôvodnení uviedol v zmysle §20a písm.a zákona EIA č.24/2006 Z.z. dôvody zapracovania tej-ktorej požiadavky do podmienok vo výrokovej časti rozhodnutia.

Účelom zisťovacieho konania podľa zákona EIA č.24/2006 Z.z. nie je len štátnou inštitúciou posúdiť vplyvy konkrétneho zámeru na životné prostredie ale podľa dôvodovej správy novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.314/2014 Z.z. platnej od 1.1.2015 je účelom zákona EIA č.24/2006 Z.z. aj správna transpozícia Aarhuského dohovoru do vnútroštátneho práva a jeho správne uplatňovanie štátnymi orgánmi voči verejnosti: „Podľa Komisie sú hlavným nedostatkom platného zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov dôsledky nedostatočného prepojenia procesu posudzovania vplyvov navrhovaných činností s následnými povoľovacími procedúrami, pretože sa tak vytvára priestor pre nerešpektovanie výsledkov procesu posudzovania vplyvov, ktorým tak nemôže garantovať ani plné zabezpečenie práv dotknutej verejnosti už účastnej na tomto konaní, resp. majúcej záujem o výsledok rozhodovania v záležitostiach životného prostredia. Otvára sa tak problematika implementácie v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky časti tých požiadaviek Aarhuského dohovoru (Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zo dňa 25. júna 1998), ktoré smernica EIA implementuje (články č. 6, 7 a 9).“

Podľa čl.1 Aarhuského dohovoru „Každá Strana prijme nevyhnutné legislatívne, administratívne a iné opatrenia vrátane opatrení na dosiahnutie súladu ustanovení tohto dohovoru týkajúcich sa informácií, účasti verejnosti a prístupu k spravodlivosti, rovnako ako aj riadne vykonávacie opatrenia s cieľom vytvoriť a udržiavať jasný, transparentný a ucelený rámec na vykonanie ustanovení tohto dohovoru.“ V tomto smere je transpozícia do zákona EIA č.24/2006 Z.z. dostatočná; legislatívne sa práva verejnosti v deklaratórnej podobe dodržiavajú.

K porušovaniu práv verejnosti však dochádza pri výklade a uplatňovaní vnútroštátneho práva a to v rozpore s ustanoveniami čl.3 Aarhuského dohovoru. Tak tomu bolo aj v tomto prípade; na obhajobe našich práv budeme dôrazne trvať a budeme sa ich domáhať aj súdnou cestou.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

Toto vyjadrenie a spôsob akým sa s ním stavebný úrad vysporiadal žiadame uviesť v územnom rozhodnutí.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame v zmysle §25a Správneho poriadku a §17 ods.1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme poštou nedoručovať.

Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

S pozdravom,

--

Zdrúženie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 905 728 704 | www.samospravydomov.org